

REZULTATI PATOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA HRŠKAVICE KOLJENA U 120 BOLESNIKA UMRLIH U BOLNICI. FEMORO-PATERALNI ZGLOB (Resultats de l'examen autopsique des cartilages des genoux chez 120 sujets decedes en milieu hospitalier. I. Articulation femoro-patellaire)

Autori su učinili patološko ispitivanje koljenskih zglobova u 57 žena i 63 muškaraca ili 112 bolesnika starijih od 50 godina koji su umrli u bolnici. Istraživani su dijelovi hrškavice s patele trohleje i lezije razvrstane u 4 kategorije: 1. stadij: bez proširenih fisura, drugi stadij: fisure proširene na 25% zglobne površine, treći stadij: fisure povezane s malim dubokim ulceracijama hrškavice i četvrti stadij: duboke i proširene ulceracije zglobne hrškavice izlažući subkondralnu kost. Promjene su bilateralne i simetrične kroz duže vremensko razdoblje. Njihova učestalost i jakost povećava se s dobi. Promjene hrškavice patele su češće i jače u žene nego u muškaraca. U 85,7% patela promjene se javljaju na obje površine. Promjene na hrškavici u području trohleje su rjeđe i manjeg intenziteta. Osteofiti na pateli su bili česti napose u 3. i 4. razvojem stadija ali su nađeni i u slučajevima odsutnosti ulceracija hrškavice (Mitrović D. i sur, REv Rheum 54(1):15—21, 1987).

Ivo Jajić

HISTOKEMIJSKE I STANIČNE PROMJENE U KOLJENOM ZGLOBU KUNIĆA NAKON INTRAARTIKULARNE IMPLANTACIJE POLIETILENSKE PLOČE (Histochemical and cellular changes induced in the rabbit knee joint by an intraarticular implantation of a sheet of polyethylene)

Implantacijom sterilne čvrste polietilenske pločice u desni femoropatelnarni zglob kunića nastale su promjene koje odgovaraju onima nađene u humanojoj osteoartrozi. Inicijalna sinovijalna proliferacija rezultira u izolaciji implantata. Razvili su se rubni osteofiti iz stanice vezivnog tkiva koji su kasnije hondroficirani i na koncu osificirani. Zglobna hrškavica ispod implantata pokazala je ranu nekrozu stanica i difuzni gubitak metakromazije. Na površini zglobne hrškavice razvila se fibrilacija a kasnije duboke erozije i ogoljela kost. (Mitrović DR i sur., Lab Invest 53(2):228—239, 1985).

Ivo Jajić

KLINIČKI ASPEKTI OSNOVE ODLAGANJA KRISTALA KALCIJEVOG FOSFATA (Clinical aspects of basic calcium phosphate crystal depositum)

Kristali kalcijeva fosfata pokazuju sklonost odlaganja tvoreći sitne male grudice usko vezane za kolagen. Ranije se držalo da se ti kristali odlažu u periartikularno tkivo i u tetive. Najnovija istraživanja pokazala su da se kristali odlažu i u sinovijalnu tekućinu, sinovijalnu membranu i u hijalinu hrškavicu.

U liječenju akutne atake odlaganja kristala koriste se nesteroidni antiinflamatorni lijekovi i kolhicin. Liječenje Milwaukee — rame — koljeno sindroma je teško i uglavnom se koriste kortikosteroidi. Preveniranje odlaganje kristala u tkiva nije poznato. Opisan je koristan učinak i probenecida (Halverson PB i McCarty Dj Rheum. Dis Clinies North America, 14(2):427—439, 1988).

Ivo Jajić

MEHANIZAM DESTRUKCIJE ZGLOBNE HRŠKAVICE: RAZLIKE U ARTROTSKI PROMJENJENOJ HRŠKAVICI I HRŠKAVICI STARIJIH OSOBA (Mecanisme de destruction du cartilage arthrosique: difference entre cartilage arthrosique et cartilage senescent)

Utvrđeno je opadanje stanične gustoće napose u površinskom sluju zglobne hrškavice, znatno više u osoba s osteoartrozom nego u zdravih zglobova (osoba) i smanjen kapacitet hondrocita da sintetiziraju prteine i kolagen. Lipidna peroksidacija i istodobno oslobađanje slobodnih radikala može igrati ulogu u oštećenju